

MİMARLIK PLANLAMA VE TASARIM

ALANINDA ULUSLARARASI ARAŞTIRMALAR

Aralık 2022

EDİTÖR
DOÇ. DR. SEVAL ÖZGEL FELEK

 SERÜVEN
YAYINEVİ

Genel Yayın Yönetmeni / Editor in Chief • C. Cansın Selin Temana

Kapak & İç Tasarım / Cover & Interior Design • Serüven Yayınevi

Birinci Basım / First Edition • © Aralık 2022

ISBN • 978-625-6399-14-3

© copyright

Bu kitabın yayın hakkı Serüven Yayınevi'ne aittir.

Kaynak gösterilmeden alıntı yapılamaz, izin almadan hiçbir yolla çoğaltılamaz. The right to publish this book belongs to Serüven

Publishing. Citation can not be shown without the source, reproduced in any way without permission.

Serüven Yayınevi / Serüven Publishing

Türkiye Adres / Turkey Address: Yalı Mahallesi İstikbal Caddesi No:6
Güzelbahçe / İZMİR

Telefon / Phone: 05437675765

web: www.seruvenyayinevi.com

e-mail: seruvenyayinevi@gmail.com

Baskı & Cilt / Printing & Volume

Sertifika / Certificate No: 47083

Mimarlık Planlama ve Tasarım Alanında Uluslararası Araştırmalar

Aralık 2022

Editör

Doç. Dr. Seval Özgel Felek

“

Bölüm 9

**SİNEMADA MEKÂNIN ANLAMA
KATKISI; YOL AYRIMI FİLMİ ÖRNEĞİ**

Hayriye Elif USLUGİL¹

”

¹ Arş. Gör. Dr., Konya Teknik Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü

1. Giriş

Mimarlık, imar etme ve tasarlama işidir. İnsanlığın dünya üzerinde varoluşunda bu yana mimarlık işi süregelmektedir. Mimarlık, Türk Dil Kurumunu tanımına göre ‘Belirli ölçü ve kurallara göre yapılar yapma sanatı’dır. Hasol (2016) şöyle demektedir; insanların yaşamasını kolaylaştırmak ve barınma, dinlenme çalışma, eğlenme gibi eylemlerin sürdürülebilmelerini sağlamak üzere gerekli mekânları, işlevsel gereksinimleri ekonomik ve teknik olanaklarla bağdaştırarak estetik yaratıcılıkla tasarlama ve inşa etme sanat ve bilimi; yapı ve mekân tasarımı, kısaca yapı eyleminin sanata dönüşmesi, yapı sanatıdır (Hasol, 2016). Mimarlık hayatımızın her alanında, davranışlarımızı ve ruhsal durumumuzu etkiler (Roth, 2000).

Sinema ise Lumier kardeşlerin 23 Mart 1895 günü belirli bir topluluğa yaptıkları gösterim ile hayat bulmuş ve kısa zamanda kitleleri etkisi altına almıştır. İlk yıllarda diğer gösteri sanatlarının gölgesinde küçük çadırlarda, publarda, gece kulüplerinde, ilk gösterimi yapılan sinema (hareketli görüntü) on yıl gibi kısa bir sürede bütün dünyaya yayılmıştır (Kıraç, 2012). Günümüzde büyük kitleleri etkileyen önemli bir sanat dalı haline gelmiştir.

Sinema, herhangi bir hareketi düzenli aralıklarla parçalara bölerek bunların resimlerini belirleme ve sonra bunları gösterici yardımıyla karanlık bir yerde, bir perde üzerinde yansıtarak hareketi yeniden oluşturma işidir (Tdk, 2015).

Sinema; Metz’in düşüncesine göre, psikoloji ve bilgi felsefesi gibi alanlarda ortaya pek çok sorunun çıkmasına yol açmış yeni bir gerçeklikken, Alain Badiou da sinemanın çok özel anlamda bir yedinci sanat olduğunu, diğer altı sanatla aynı düzlemde onlara eklenmediğini, onları ima ettiğini, diğer sanatların artı biri olduğunu söylemektedir. (Metz, 2012).

Sinema, resim, heykel, mimari, dans, şiir ve müzik ile iç içedir. Ancak sinema ve mimarlığın ilişkisi diğerlerinden farklıdır. İnsanlık tarihi ile aynı yaşta olan mimarlık işinin, henüz yaklaşık 200 yıllık geçmişe sahip genç sanat, sinema ile birçok ortak yanı bulunmaktadır. Mimarlık her sinema filminde başrolüdür. Sinema mekân olmadan düşünülemez. Çünkü insan anne rahmine düştüğü andan itibaren mekân içindedir ve ölüme kadar bu devam eder. İnsanın zihni, hayalleri mekân olmayan bir an düşlemeye olanaklı değildir. Sinema filmlerinde gördüğümüz her kare bir mekân ile var olmaktadır. İnsan, zaman ve mekân; mimarlık ve sinemanın ortak paydalarıdır (Yaşartürk, 2013).

Sinemanın gayesi bir hikâye anlatmaktır. Bu aktarımda görsel ve işitsel bütün olanaklar kullanılmaktadır. Her filmde yönetmenler yaratmak

istedikleri duygu doğrultusunda mekânlarını üretmişlerdir. Çünkü her yönetmen filminde yeni bir dünya kurar ve tasvir etmek istediği şekilde mekânı düzenler (UZUNALİ, 2015). Yaratılan bu dünya bize hikâyeye birlikte bir şeyler anlatır. Sahnede gördüğümüz oyuncu, kostüm, saç, makyaj ve mekân bir bağlam oluşturur ve bu bağlam hikâyenin en önemli yardımcısıdır.

Hikâyede mekânın önemini anlamak için sinema filmlerini bilinçli bir gözle izlemek daha faydalı olacaktır. Perdede gördüğümüz hiçbir öge tesadüfen orada değildir. Her şey bilinçli olarak tercih edilmiş ve oraya konulmuştur.

Bu çalışmanın amacı bir filmde mekânların hikâyeye olan katkısını analiz etmektir. Ele alınmak istenen film Yavuz Turgul'un yazıp, yönettiği Yol Ayrımı filmi olmuştur.

Yavuz Turgul 1976 yılından beri Türk sinemasına emek vermiştir. Önceleri senaryolar yazmış daha sonra yönetmen koltuğunda oturmuştur. Yavuz Turgul'un tercih edilmesinin en önemli sebebi mekânları aktarma biçimi olmuştur.

Yavuz Turgul'un yönetmenliğini üstlendiği filmlerde dikkat çeken uzun plan sekanslardır. Bu da demek oluyor ki; bir sahne başlar ve kamera hiç çekim yapmadan sahnenin sonuna kadar devam eder. Bir mekâna girerken yönetmen çoğunlukla kameranın oyuncuyu takip etmesini istemiştir. Bütün bu hareketler mekânın izleyici tarafından etraflıca anlaşılmasını sağlamaktadır. Mekânın detaylı algılanması, mekânın önemsenmesi, mekânın hikâyeye katkısını artırmaktadır. Bütün bu sebepler ışığında Yol Ayrımı filminin mekânları hikâye ile paralel olarak ele alınmıştır.

2. Yol Ayrımı Film

2.1. Filmin Hikayesi

Başkahramanımız Mazhar, dedesinin kurduğu, babasının büyüttüğü aile yadigârı olan, tekstil işletmesini bir imparatorluğa dönüştürmüştür. Mazhar için iş o kadar önemlidir ki, ne birlikte çalıştığı çocuklarının, ne eşinin ne de iş yerinde söz sahibi olduğunu düşünen annesinin ne hissettiğinin hiçbir önemi yoktur. Hiç gülmeyen, katı, kuralcı bir patron olan Mazhar elbette çalışanlarına da asla müsamaha göstermemektedir. Kimse için vicdanlı davranmamakta, yalnızca menfaatlerini gözetmektedir.

Bir iş görüşmesi sonrasında geçirdiği kazada kalbi durmuş ve tekrar hayata döndürülmüştür. Bu esnada hayatta yaşadıkları, hakkını yediği, üzdüğü insanlar gözünün önüne gelmiş, hatta kaçırdığı fırsatları, ıskaladığı hayatı için pişmanlık duymuştur. Burası Mazhar için bir yol ayrımı

olmuştur. Sağlığına kavuştuktan sonra ilk yaptığı şey hatalarını telafi etmeye çalışmak olmuştur. Daha önce sendika çalışanı olduğu gerekçesiyle, birçok kişi ile birlikte işten attığı ve günlerce fabrikanın kapısında beklemelerine rağmen görüşmediği çalışanlarda birisi olan Emine'yi bulur. Emine'nin ameliyat edilmesi gereken hasta bir oğlu vardır. İşini kaybedince tedavi süreci aksamıştır. Mazhar Emine'nin hasta çocuğu için çare olmaya çalışır. Bu arada bir karar kalır kendi şahsi hissesini, birlikte çalıştığı, evlatlarına miras bırakmak yerine işçilerine dağıtmayı, onları şirkete ortak etmeyi istemektedir. Bu isteğinin önünde bütün ailesini bir engel olarak bulur. Önce evini terk eder. Sonra şirketteki işini bırakır. Annesi her zaman yaptığı gibi usulsüzlüğe başvurarak oğlunun akıl sağlığının yerinde olmadığını ispat etmeye çalışır. Mazhar sonunda akıl hastanesindedir. Burada uzun süre kalır. Bir ödül töreni için annesi onu hastaneden çıkartır. Artık direncinin kırıldığını ve bu saçma karardan vazgeçtiğini düşünmektedir. Ancak Mazhar ödül törenindeki konuşmasında yolundan dönmediğini herkesle birlikte ailesine açıklar.

Yol ayrımı filminde katı kurallara sahip, kimseyi düşünmeyen sert bir adamın dönüşümünü anlatılmaktadır. Kahramanın geçirdiği değişim ve dönüşüm mekanlara da yansımaktadır.

2.2.Filmin Mekânlarının Analizi

2.2.1. Fabrika

Filmin ilk sahneleri tekstil fabrikasında geçmektedir. Daha sonra da sık sık gördüğümüz bu yapı, tarihi taş bir binadır. Yer yer restorasyonlar yapılmış, modern malzeme ile geleneksel malzeme bir arada kullanılmıştır. Bir izleyici olarak böyle bir mekânda bulunan bir işletmenin köklü, büyük bir işletme olduğu hissine kapılıyoruz. Bütün ihtişamına rağmen yapının içinde kasvetli, karanlık ortamlar bizi karşılıyor.

Şekil 2.2.1.1. Fabrika binası içinden bir görünüm.

Şekil 2.2.1.2. Fabrika binasının girişinden bir görünüm.

Şekil 2.2.1.3. Fabrika binasının girişinden bir görünüm.

Şekil 2.2.1.4. Fabrika binasının girişinden bir görünüm.

Toplantı odasından görünen iki farklı kare Mazhar'ın dönüşümünün öncesinde ve sonrasında çekilmiştir (Şekil 5. ve Şekil 6.). Mazhar rolünü canlandıran Şener Şen'in yüz ifadelerinde görünen değişim, mekânın ışık-

ğına da yansımıştır. Aynı mekândaki farklı sahneler, farklı şekilde ışıklandırılarak etkisi değişmiştir.

Şekil 2.2.1.5. Toplantı odasından bir görünüm.

Şekil 2.2.1.6. Toplantı odasından bir görünüm.

Şekil 2.2.1.7. İmalathaneden bir görünüm.

İmalathane çalışan işçilerin bulunduğu bölümdür. Burası idari kadronun bulunduğu bölüme göre, daha sıradan ve estetik kaygılardan yoksun bir mekândır.

2.2.2. Mazhar'ın Evi

Mazhar'ın evi tek katlı, bahçeli lüks bir evdir. Mazhar'ı evin içinde de hep çalışırken görürüz, çevresindeki insanlara, eşine, çocuklarına hep mesafeli ve soğuktur. Kaza sonrasındaki sahnelerde ev daha aydınlık bir görünüme sahiptir.

Mazhar yemek sırasında bile çalışmaktadır. Mazhar ve eşi masanın uzak iki kenarına oturmuşlardır. Aralarındaki mesafeyi mekânın kurgusundan anlamak mümkün.

Şekil 2.2.2.1. Evin içinden bir görünüm.

Mazhar'ın çalışma odasının gösterildiği iki sahnede, Mazhar'ın dönüşümüne paralel olarak ışıklandırmanın değiştiği görülmektedir. Çalışma odası ilk sahnede, çekildiği zaman ve ışıklandırmanın etkisi ile karanlık ve sıkıcı bir mekân gibi görülmektedir (Şekil 2.2.2.2.). Aynı mekânın kazadan sonra çekilmiş olan ikinci sahnede daha aydınlık bir mekan olarak gösterilmektedir.(Şekil 2.2.2.3.).

Şekil 2.2.2.2. Evin içinden bir görünüm.

Şekil 2.2.2.3. Evin içinden bir görünüm.

Şekil 2.2.2.4 ve Şekil 2.2.2.5 neredeyse aynı açıyla çekilmiştir. Şekil 2.2.2.4 kazadan önce Mazhar'ın ruh halini yansıtarak kasvetli ve karanlık gösterilmiştir. Şekil 2.2.2.5 ise güneşli, güzel, aydınlık bir günde çekilmiştir. Kazadan önce evin gündüz görüntüsünü hiç görülmemektedir. Mazhar'ı evin dışında, bahçede ilk kez kazadan sonra görmek mümkün olur.

Şekil 2.2.2.4. Evin dışından bir görünüm.

Şekil 2.2.2.5. Evin dışından bir görünüm.

Şekil 2.2.2.6. Evin dışından bir görünüm.

Şekil 2.2.2.7. Evin dışından bir görünüm.

2.2.3. Mazhar'ın Annesinin Evi

Mazhar'ın annesi hikâyenin kötü karakteridir. Geçmişinde para için insanlara haksızlıklar yapmış, despot bir kadındır. Şirkette kendisinin çok emeği olduğunu düşünmekte ve söz sahibi olmak istemektedir. Ancak Mazhar bu konuda annesi ile aynı fikirde. Mazhar'ın annesinin evi antikalarla dolu, kasvetli bir yapıdır. Koyu renkli duvarları, koyu renkli objeleri oldukça boğucudur.

Şekil 2.2.3.1. Mazhar'ın Annesinin evinin içinden bir görünüm.

Şekil 2.2.3.2. Mazhar'ın Annesinin evinin içinden bir görünüm.

Şekil 2.2.3.3. Mazhar'ın Annesinin evinin içinden bir görünüm.

Şekil 2.2.3.4.te görüldüğü üzere Mazhar ve annesinin arasında büyük mesafeler vardır. Odanın uzak köşelerindeki koltuklarda oturan anne, oğulun aralarındaki soğukluğun çocukluktan bu yana sürdüğü anlaşılmaktadır. Bu sahnede Mazhar ve annesinin, üzerinden yıllar geçmiş olan olaylar hakkında hesaplaşması ve Mazhar'ın yeni aldığı kararın tartışması görülmektedir.

Şekil 2.2.3.4. Mazhar'ın Annesinin evinin içinden bir görünüm.

2.2.4. İř Görüşmesinin Yapıldığı Restoran

Filmde Mazhar bir iş yemeğine gider. Mazhar rakip firmanın sahibini türlü oyunlarla köşeye sıkıştırmıştır. Rakip firmayı satın almak istemektedir. Restoran kaliteli ama eski mekânlara sahiptir. Mazhar ve rakibinin oturma düzeni ise dikkat çekmektedir. İkisinden başka masanın uzak iki kenarına oturan kimse yoktur. Burada Mazhar'ın bütün çevresine olduğu gibi karşısındaki kişiye de ne kadar mesafeli olduğu anlaşılmaktadır.

Şekil 2.2.4.1. Restoranda iç mekândan bir görünüm.

Şekil 2.2.4.2. Restoranda iç mekândan bir görünüm.

2.2.5. Mazhar'ın ve Emine'nin Oğlunun Yattığı Hastaneler

Film boyunca 3 farklı hastane sahnesi görölmektedir. Üçü de birbirinden farklı mekanlara sahiptir. İlk gördüğümüz hastane sahnesi Mazhar'ın kazadan hemen sonra getirilip tedavi edildiği hastanedir (Şekil 2.2.5.1.). Beklenildiđi üzere, burası oldukça lüks, temiz bir mekândır.

Şekil 2.2.5.1. Mazhar'ın kazadan sonra getirildiği hastanenin odası

Emine'nin oğlunun kaldığı hastane odası ise çok daha sıradan, mütevazı ve birkaç kişi ile paylaşılan bir odadır (Şekil 2.2.5.2.). Tahmin edileceği üzere bir devlet hastanesidir. Filmin başka sahnelerinde kolayca sezilen sınıf farklılıkları bu iki sahnede de görülmektedir.

Şekil 2.2.5.2.Emine'nin oğlunun yatmakta olduğu hastane.

Mazhar ailesinin zoruyla ve usulsüzce bir akıl hastanesine gönderilmektedir. Buradaki doktorların önceden görüşüldüğü ve peşin hükümlüğü olduğunu sahnenin diyaloglardan anlaşılmaktadır. Burası Mazhar'ın ilk yattığı hastanenin aksine fiziksel imkânları zayıf bir yerdir (Şekil 2.2.5.5.).

Yapının uzun yıllardır kullanılan bir hastane binası olduğu anlaşılmaktadır (Şekil 2.2.5.3.). İç mekânlar ise sade ve sıradandır (Şekil 2.2.5.4.).

Şekil 2.2.5.3. Mazhar'ın yattığı akıl hastanesinin dışından bir görünüm.

Şekil 2.2.5.4. Mazhar'ın yattığı akıl hastanesinde bir doktor odası.

Şekil 2.2.5.5. Mazhar'ın yattığı akıl hastanesinde hasta odası.

2.2.6. Emine'nin Evinin Yakınlarında Bir Sokak

Mazhar kazadan sonra hatalarını telafi etmek istemektedir. Konuşmak için Emine'yi takip eder. Emine'nin evinin civarında bir sokakta görünen asılmış, çamaşırlar, seyyar satıcılar, duvar yazılarından buranın

varoş bir mahalle olduğunu hissettirmektedir (Şekil 2.2.6.1.). Emine'nin evinin duvarında asılı levhadan yaşadığı sokağı isminin bile "Çalış Sokak" olması tesadüf değildir (Şekil 2.2.6.2.)

Şekil 2.2.6.1. Emine'nin evinin civarında bir sokak

Şekil 2.2.6.2. Emine'nin evinin dışardan görünümü.

Şekil 2.2.6.3. Emine'nin evinin dışardan görünümü.

2.2.7. Emine'nin Evi

Emine'nin evi tahmin edileceği üzere düşük gelir seviyesinin yansı-
tıldığı bir evdir. Mazhar film boyunca birkaç defa gelir bu eve. Tek katlı,
mütevazı, eski bir yapıdır.

Şekil 2.2.7.1. Emine'nin evi içerden görünümü

2.2.8. Altan'ın Evi

Altan Mazhar'ın çocukluk arkadaşıdır ve uzun yıllardır arayıp sor-
mamıştır. Altan sanattan hoşlanan, hayatı yaşamayı seven bir adamdır.
Altan'ın evi, Mazhar'ın evi terk ettikten sonra sığındığı yerdir. Her kö-
şesi yaşanmışlık dolu bir mekândır. Akşamları homojen yanan yumuşak
ışıklar, mumlar mekânı daha sevimli kılmaktadır. Ev Altan karakteri ile
örtüşen bir tasarıma sahiptir. Her yerde kitaplar, fotoğraflar, mutfakta asılı
şifalı bitkiler bulunmaktadır. Mazhar bu evde Altan hayatını kaybedene
dek hep mutlu anlar yaşamıştır.

Şekil 2.2.8.1. Altan'ın evi içerden görünümü

Şekil 2.2.8.2. Altan'ın evi içerden görünümü

Şekil 2.2.8.3. Altan'ın evi içerden görünümü

Şekil 2.2.8.4. Altan'ın evi içerden görünümü

2.2.9. Nur'un Gemisi

Nur'un Gemisi Emine'nin çalıştığı mekândır. Filmin en neşeli mekânlarından birisidir. Mavi ve yeşil tonlarının hâkim olduğu, tamamen açık alanlardan oluşan, dingin, huzurlu bir mekândır. Burada çalışan insanlar, eşlerinden veya çevresinden şiddet görmüş, ötekileştirilmiş kişilerdir. Mekânın ismi de bu özelliğinden gelmektedir. Ne kadar birbirlerine uyumsuz gözükseler de burada bir aile olmuşlardır. Nur Hanım buranın sahibi aynı zamanda da Emine'nin üyesi olduğu sendikanın avukatıdır.

Şekil 2.2.9.1. Nur'un Gemisi mekanından bir görünüm

Şekil 2.2.9.2. Nur'un Gemisi mekanından bir görünüm

Şekil 2.2.9.3. Nur'un Gemisi mekanından bir görünüm

2.2.10. Sokak

Kazadan önce sokakta yürürken hiç görmediğimiz Mazhar karakteri, artık yürüyüş yapmakta ve hayatın tadını çıkarmaya çalışmaktadır. Sokakta bir kazadan kurtardığı ve sahiplendiği köpeği de evde, sokakta ona eşlik etmektedir.

Şekil 2.2.10.1. Sokak

2.2.11. Besim'in Evi

Besim Mazhar'ın hem sağdıktı dostu hem de iş yerinde en önemli kurmayıdır. Besime çok güvenmektedir ama Besim ona ihanet eder. Burada geçen sohbetten aslında iş yerinin asıl kurucularının Besim'in ailesi olduğunu, Mazhar'ın anne ve babasının hilelerle iş yerini ele geçirdikleri, ailenin mücevherlerine dahi göz diktikleri anlaşılmaktadır. Asıl zenginliğin ve soyluluğun Besim'in ailesinde olduğunu anlatılmaktadır. Ancak Besim'in evi Mazhar'ın annesinin evi gibi antikalarla dolu, gösteriş meraklısı değildir. Daha sade, modern bir çizgiye sahiptir.

Şekil 2.2.11.1. Besim'in evi içerden bir görünüm

Şekil 2.2.11.2. Besim'in evi içerden bir görünüm

2.2.12. Ödül Töreni

Filmin ilk ve son sahnesi aynı mekânda geçmektedir. Mazhar kendisine verilmek istenen ödülü almak üzere salona girerken görülmektedir. Burası ihtişamlı, gösterişli bir yapıdır. Girişindeki sütunlardan, mimari öğelerinden tarihi bir yapı olduğu anlaşılmaktadır.

Şekil 2.2.12.1. Ödül Törenin yapıldığı salon

2.3. Sonuç Yerine

Bir filmde anlatılan hikâyelerde çoğunlukla karakterlerin olaylar karşısında değişimini görürüz. Yol ayrımı filminde bu değişim çok keskin bir biçimde yaşanmaktadır. Bir kaza anında kahramanın yaşadıkları veya yaşadığını sandıkları şeyler hayata bakış açısını tamamen değiştirmiştir. İşine, ailesine, çevresine bakışı değişmiştir. Yaşamın tadını çıkarmadığını fark etmiştir. Mutsuz bir hayatı varken çevresinde olan bitenden keyif alan, yağmuru hisseden, etrafına duyarsız kalamayan bir adam haline dönüşmüştür.

Büyük bir işletmenin sahibi, zengin bir adam olan Mazhar'ın aldığı kararlar çevresindeki insanların hayatlarını da etkilemiştir. Dolayısıyla yaşadığı değişim ile de pek çok insanın hayatına dokunma fırsatı olmuştur. Hayatın tanıtı çıkartma konusunda çok başarılı olan Altan karakteri bu yolda ona rehberlik etmektedir.

Kahramanımız, Mazhar'ın bu değişimi yaşamadan önceki hayatında mekânlar kasvetli, koyu renklidir. Onu çoğunlukla kapalı mekânlarda görmekteyiz. Akşam saatlerinde, kapalı havalarda çekilen sahneler bu kasvetli hissiyatı beslemektedir. Mazhar karakterinin yürüyüş yaptığını, sokakta vakit geçirdiğini ancak kazadan sonra yönetmen bize göstermektedir.

Mazhar evinin geniş, bakımlı bahçesine hiç çıkmamaktadır. Kazadan sonra, tedavi sürecinde evde geçirdiği sürede bahçede hava almakta, yağmurun farkına varmakta, ağaçların gövdesinde yosun tutan bölgeleri görmektedir. Bu sahneler diğer önceki kasvetli sahnelerin aksine güneşli, aydınlık zamanlarda çekilmiştir. Burada izleyiciye aktarılan duygunun beslenmesine, desteklenmesine çalışılmaktadır.

Aynı çalışma odası farklı zamanlarda, farklı ışıklarda çekilmiştir. İzleyiciye aktarılan anlamda bu yolla desteklenmektedir.

Filmin ilk yarısında neredeyse bütün zamanını kapalı mekânlarda geçiren Mazhar, diğer yarıda çoğunlukla açık mekânlarda resmedilmektedir. Nur'un Gemisi isimli yer ise hiç kapalı mekânı olmayan bir işletmedir. Mutfağı, oturma alanları hatta içinde bulunan sahaf bile açık alandır. Kazadan sonra Mazhar'ın kaldığı ev olan Altan'ın evi ise, Mazhar'ın yaşadığı, tamamen düzenli ve soğuk mekânların aksine dağınık, gelişi güzel ve yaşanmışlık hissi veren bir yerdir.

Görülmektedir ki, bir filmde hikâyeyi besleyen en önemli etkenlerden birisi mekândır. Mekân hikâyenin bağlamını oluşturmaktadır. Mekânlar, kişiler hakkında, onların yaşamları, sınıfsal farklılıklar ve ruh halleri hakkında önemli bilgiler vermektedir.

Sinemada mekanın önemini vurgulamak adına, dünyada gelmiş geçmiş en önemli yönetmenlerden biri olarak kabul edilen Eisenstein "Sinemanın atası, hiç kuşkusuz mimaridir."demektedir (Eisenstein, 1938).

KAYNAKÇA

- Eisenstein, S. (1938). *Montage And Architecture. In M. Glenny& R. Taylor, (Ed.), Towards A Theory Of Montage (1991), (M. Glenny, Trans.).* London: Bfi Publishing.
- Hasol, D. (2016). *Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü.*
- Kıraç, R. (2012). *Sinemanın Abc'si.* İstanbul: Say Yayınları.
- Metz, C. (2012). *Sinemada Anlam Üstüne Denemeler.* İstanbul: Hayalperest Yayınları.
- Roth, L. M. (2000). *Mimarlığın Öyküsü.* İstanbul: Kabalcı Yayınevi.
- Tdk. (2015). *Güncel Türkçe Sözlük.* [Http://Tdk.Gov.Tr](http://Tdk.Gov.Tr) adresinden alındı
- UZUNALİ, G. (2015). Zeki Demirkubuz Sinemasında Mekan Kullanımı. 21. Ankara.